

Voorjaarsnota

2018

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Voorwoord	5
2. Uitvoering werkzaamheden.....	6
3. Financieel	9
4. Begrotingswijzigingen	15
Bijlage 1: Stand van de reserves	17

Samenvatting

2018 is voor de Omgevingsdienst Groningen het jaar waarin de, in de tweede helft van 2017, ingezette opwaartse lijn moet worden doorgetrokken. Deze lijn kenmerkt zich door voortgang en gedegenheid. We voeren verbeteringen door en hebben daarbij oog voor de langere termijn, ofwel “hoe doen we het op een goede manier, zodat onze kwaliteit robuust is”.

Uitvoering

- Uit de voorjaarsrapportage blijkt dat in de eerste vier maanden de productie in lijn is met de afgesproken jaaropdrachten. Ongeveer 30% van de jaaropdrachten is op dit moment gerealiseerd. De inzet is erop gericht om ook de rest van het jaar de productie op peil te houden en de jaaropdrachten te realiseren. Een risico hierbij vormt de krappe arbeidsmarkt. Bij diverse expertisegebieden merken we dat het voor ons lastig is om aan voldoende gekwalificeerd personeel te komen. Daarnaast hebben we middelen ten behoeve van de overhead ingezet op het primair proces, zodat de productie op peil kon blijven. Dit is een eenmalige oplossing (2018), die de ondersteunde afdeling niet ten goede komt.
- Naast de jaaropdrachten lopen er diverse (ontwikkel)trajecten die in 2018 centraal staan.
 - Van onze deelnemers hebben we eenmalig geld gekregen voor de doorontwikkeling van het LOS. In het voorjaar is een plan van aanpak opgesteld. Een deel van de activiteiten voeren we in 2018 uit, een deel in 2019.
 - Het takenpakket wijzigt in 2019 als gevolg van herindelingen. Het betreft Groningen/Haren/Ten Boer, Westerkwartier en Het Hogeland. Daarnaast worden er samenwerkingsafspraken gemaakt met de provincie Friesland en Drenthe in het kader van de Brzo.
 - De invoering van de Omgevingswet is voorzien in 2021. We zijn met een werkgroep gestart om hierop te anticiperen.
 - Als onderdeel van het Verbeterplan wordt o.a. dit jaar de gemeenschappelijke regeling geactualiseerd, een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd en gewerkt aan de borging van procescriteria.
 - In de bedrijfsvoering lopen naast de bovengenoemde acties ook trajecten zoals aanbesteden, het actualiseren van de Producten en Diensten Catalogus (PDC), optimaliseren van werkprocessen, aanpassen huisvesting, zorgdragen voor de inbedding de ICT en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Financieel

Ontwikkeling baten en lasten

Uit het navolgende overzicht blijkt dat we € 515.000 meer baten en € 431.000 meer lasten realiseren dan begroot. Dit hangt voornamelijk samen met extra inzet op projecten en meerwerk. Onder aan de streep verwachten we een kleine plus te realiseren ten opzichte van de begroting.

TOTAAL OVERZICHT	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Verschil	Voordeel Nadeel
Lasten	€ 16.474	€ 131	€ 16.604	€ 17.035	€ 431	N
Baten	€ 15.599	€ 202	€ 15.800	€ 16.315	€ 515	V
Resultaat voor bestemming	€ -875	€ 71	€ -804	€ -720	€ 84	V
Reserves						
Reserve mutaties	€ 875	€ -71	€ 804	€ 804	€ -	
Resultaat na bestemming	€ -	€ -0	€ 0	€ 84	€ 84	V
Voorgestelde reserve mutaties						
Reserve mutaties	€ -	€ -	€ -	€ -72	€ 72	N
Resultaat na bestemming	€ -	€ -0	€ 0	€ 12	€ 12	V

Bij een nadere bestudering van de cijfers blijkt dat de kosten voor het primair proces circa 5% hoger uitvallen dan begroot. Hiervoor zijn meerdere verklaringen te geven.

- Onze ambitie is om het werk zoveel mogelijk met vast personeel uit te voeren. Dit is goedkoper en daarmee houden we kennis vast in onze organisatie. Echter, de krappe arbeidsmarkt zorgt ervoor dat we niet alle vacatures in kunnen vullen, met duurdere externe inhuur als gevolg.
- Zoals hierboven aangegeven, is de productiviteit in lijn met de jaaropdrachten. Echter, we hebben nog te maken met de volgende zaken:
 - 1) Het gebruik van het zaakstelsel LOS kost nog relatief veel tijd en de beschikbare sturingsinformatie die uit het LOS komt kan nog een slag beter. Er is een programma gestart om het LOS beter aan te laten sluiten bij de gebruikers en om medewerkers te trainen in het gebruik van het systeem. Dit programma loopt door in 2019.
 - 2) Wij hebben nog te maken met de na-ijleffecten van de onrust in 2017. Zo is in een jaar tijd nagenoeg het gehele management vernieuwd. Ook is er in het eerste kwartaal van 2018 nog sprake van enkele inactieve medewerkers als gevolg van verstoorde arbeidsverhoudingen. Deze situatie is zich langzaam aan het normaliseren.
- Uit de analyse van de voormalig directeur a.i. komt naar voren dat er vanaf de oprichting van de ODG er geen sprake is van een structureel evenwicht tussen de ingebrachte fte en de uit te voeren taken. Het gesprek in het Algemeen Bestuur hierover kan mogelijk leiden tot een verbetering van dit evenwicht.

Hoewel op dit moment de verwachte realisatie (onder aan de streep) in lijn met de begroting ligt, betekent het wel dat de ODG kwetsbaar is voor financiële tegenvallers. De hogere kosten voor het primair proces zijn nu opgevangen door minder uit te geven aan de overhead. Enkele vacatures zijn hierom niet ingevuld. Dit is eenmalige oplossing, die de ontwikkelkracht van de ondersteunende diensten en de gehele ODG niet ten goede komt.

Ontwikkeling reservepositie

Ten opzichte van de begroting verbetert de reservepositie met € 72.000. Dit kent twee oorzaken:

1. In 2017 is het budget voor het verbeterplan niet volledig ingezet. Dit geldt zetten we dit jaar in, waardoor we € 128.000 meer uitgeven dan in de begroting was voorzien.
2. Voor de herimplementatie van LOS is een eenmalige uitgave in 2018 van € 600.000 begroot. In de actuele prognose gaan we ervan uit dat we in 2018 € 400.000 uitgeven. In 2019 is € 200.000 benodigd. Wij stellen bij de jaarrekening voor de niet ingezette middelen van € 200.000 te reserveren voor 2019.

Begrotingswijzigingen

Voor 2018 spelen er een tweetal wijzigingen van de begroting.

1. Herimplementatie LOS: op 28 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur, na inbreng van de zienswijze van Raden en Staten, besloten om incidenteel € 600.000 beschikbaar te stellen voor de herimplementatie van LOS.
2. Businesscases: de begroting van 2018 wijzigt als gevolg van een drietal businesscases.
 - Inbreng milieu- en wabotaken Slochteren
 - Overdracht APV en Bijzondere wetten
 - Terugname wabotaken Westerwolde

Op 22 september 2017 en respectievelijk 1 december 2017 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de afwikkeling van de financiële, personele en organisatorische gevolgen van de businesscases. Zij heeft daarbij tevens besloten de financiële effecten te verwerken in de voorjaarnota 2018 en de meerjarenbegroting 2019–2022.

Wijziging van de begroting zonder zienswijze

- In artikel 33, lid 8 van de bestaande GR is bepaald dat een wijziging van de begroting voor een zienswijzeprocedure moet worden voorgelegd aan Raden en Staten.
- In de nieuwe (concept) GR is deze tekst gewijzigd. Hierbij is in artikel 32, lid 8 bepaald dat een zienswijzeprocedure niet hoeft te worden doorlopen als een opdracht van één of meerdere deelnemers aan de wijziging van de begroting ten grondslag ligt.
- Gelet op de bepaling in de nieuwe GR en het feit dat de businesscases op 1 december 2017 unaniem zijn vastgesteld door de leden van het AB en omdat het niet tot wijziging van de bijdrage voor de overige deelnemers leidt, wordt voorgesteld om af te zien van een zienswijzeprocedure.

1. Voorwoord

In deze voorjaarsnota rapporteren wij over de actualiteit van de in de begroting opgenomen ramingen en kijken we vooruit naar de rest van het jaar. In deze voorjaarsnota is tevens een begrotingswijziging opgenomen. De voorjaarsnota is de eerste van de drie rapportages die u over 2018 ontvangt. In het najaar volgt de najaarsnota en begin volgend jaar volgt de jaarrekening.

2018 is voor de Omgevingsdienst Groningen (ODG) het jaar waarin de ingezette opwaartse lijn moet worden doorgetrokken. Deze lijn kenmerkt zich door voortgang en gedegenheid. We voeren verbeteringen door en hebben daarbij oog voor de langere termijn, ofwel "hoe doen we het op een goede manier, zodat onze kwaliteit robuust is".

In het eerste kwartaal 2018 is een aantal verbeteringen doorgevoerd in de organisatie. De omvang van de externe inhuur is teruggebracht ten opzichte van 2017, het MT is nu volledig en structureel bemenst en we lopen op schema als het gaat om de realisatie van de jaaropdrachten.

Tegelijkertijd constateren we dat we meer kosten in het primair proces maken dan begroot. Dit vangen we tot dusver op door het overheadbudget niet volledig in te zetten en komt de ontwikkelkracht van de ondersteuning niet ten goede. Hoewel op dit moment de verwachte realisatie (onder aan de streep) in lijn met de begroting ligt, betekent het wel dat de ODG kwetsbaar is voor financiële tegenvallers. Bij het aantreden van de nieuwe directeur is door de voormalig directeur a.i. een analyse in het Algemeen Bestuur gepresenteerd in hoeverre de werkzaamheden en het beschikbare budget structureel in evenwicht is. Deze analyse vormt aanleiding voor de nu lopende gesprekken in het Algemeen Bestuur over de robuustheid van het takenpakket, de regionale samenwerking en de daarmee samenhangende financiering.

Nienke Baars
Directeur Omgevingsdienst Groningen

Veendam, 22 juni 2018

2. Uitvoering werkzaamheden

Jaaropdrachten

Het algehele beeld is dat productie op schema ligt (ongeveer 30% van de jaaropdrachten uitgevoerd na de eerste drie maanden). Deze cijfers komen rechtstreeks uit het zaakstelsel LOS. Hieronder staan de productiegegevens per team:

- Vergunningverlening milieu: de productie ligt op schema.
- Vergunningverlening bouw: de vraag is groter dan afgesproken in de jaaropdrachten. Met de betrokken opdrachtgevers gaan we hierover in overleg om prioriteiten te bepalen en / of meerwerkafspraken te maken.
- Toezicht milieu: de productie ligt op schema. In met name dit team speelt het probleem van vacatures en de moeilijke arbeidsmarkt.
- Toezicht bouw, bodem & bijzondere wetten: voor toezicht bouw, sloop & asbest en bodemadvies geldt dat de vraag groter is dan gepland. Met de betrokken opdrachtgevers gaan we hierover in overleg om prioriteiten te bepalen en / of meerwerkafspraken te maken.
- Advies: de productie ligt op schema.
- Brzo: de productie ligt op schema.

LOS

LOS is het digitaal zaakstelsel van de ODG. De inrichting en de gebruiksvriendelijkheid sluit nog niet aan bij de wensen en behoeften van gebruikers. De ontevredenheid over het LOS heeft eind 2017, naar aanleiding van een audit door een extern bureau, geleid tot een aantal verbeterpunten. In het voorjaar van 2018 is dit vertaald naar een plan van aanpak, waarbij de verbeterpunten zijn vertaald naar concrete opdrachten en een planning. Naast het opstellen van het actieplan is het eerste kwartaal ook uitvoering gegeven aan de eerste acties. Zo is gestart met teams om de werkprocessen door te nemen. Verder zijn basisopleidingen voor medewerkers verzorgd om de basiskennis verder te vergroten. Het verbeteren van de datakwaliteit van het inrichtingenbestand is één van de prioriteiten.

Wijziging takenpakket

- Herindelingen: in 2019 gaan meerdere gemeenten fuseren en worden de nieuwe gemeenten Groningen, Westerkwartier en Het Hogeland gevormd. De herindelingen leiden deze keer tot een afname van het takenpakket van de ODG. De ODG stelt samen met de betrokken bevoegde gezagen businesscases op. Hierin worden de personele, organisatorische en financiële gevolgen in kaart gebracht. De businesscases worden dit najaar ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.
- Brzo: In het eerste kwartaal van 2018 hebben, ambtelijk en bestuurlijk, meerdere gesprekken plaatsgevonden over de samenwerkingsafspraken tussen de provinciebesturen van Groningen, Friesland en Drenthe enerzijds en de ODG anderzijds. Deze gesprekken lopen nog. Hierbij gaat het om de uitvoering van de zgn. Brzo-taken, waarbij de ODG wettelijk is aangewezen als uitvoerende dienst voor de drie noordelijke provincies. Afspraken moeten worden vastgelegd tussen de ODG en de betrokken diensten RUDD en FUMO en hun provinciebesturen. De verwachting is dat deze

samenwerkingsafspraken eind 2018 gereed zijn en dat concreet verdere uitvoering kan worden gegeven aan de afspraken.

Omgevingswet

De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor de rol van de bevoegde gezagen en voor de werkzaamheden van de ODG. De ODG zal een cultuuromslag moeten maken. Het credo verandert van "nee, tenzij, naar ja, mits". De nadruk komt meer te liggen op een adviserende en minder op een controlerende rol. Ter voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet is een projectgroep gestart en is besloten tot een gefaseerde aanpak. In fase 1, die loopt tot de zomer 2018, staat centraal om de benodigde informatie te vergaren. Op basis hiervan wordt de vervolgaanpak bepaald. Via o.a. het platform omgevingswet is de samenwerking met de opdrachtgevers geborgd.

Verbeterplan

Inmiddels is de ODG twee jaar verder na het onderzoek dat door een extern onderzoeksbureau in 2016 is uitgevoerd. Eind 2017 is geconcludeerd dat de projecten in het Verbeterplan grotendeels zijn uitgevoerd, overgebracht konden worden naar de lijnorganisatie en/of later in de tijd zijn gezet door andere prioriteiten. In deze paragraaf aandacht voor een aantal projecten die onderdeel uit maken van het Verbeterplan.

- **Gemeenschappelijke regeling:** in 2017 is veel tijd geïnvesteerd in het herijken van de regeling. Begin 2018 is de gewijzigde regeling aan de individuele raden voorgelegd ter besluitvorming. De ambitie was dit proces eind maart af te ronden, echter een aantal gemeenten meer tijd nodig om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in besluitvorming te brengen. De verwachting is dat na de zomer 2018 de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in werking treedt.
- **Klanttevredenheidsonderzoek:** Er is een projectgroep geformeerd bestaande uit een teamleider primair proces, OR lid en hoofd ondersteuning. Wij verwachten dat eind van het jaar de resultaten van het onderzoek bekend zijn.
- **Borging procescriteria:** In 2017 is gestart met een project om te komen tot een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid. In de projectgroep neemt een afvaardiging van de deelnemers en de Omgevingsdienst Groningen deel. Het eerste kwartaal van 2018 is door middel van expertmeetings gewerkt aan het opstellen van een uniforme probleemanalyse voor de regio Groningen. Er wordt in het tweede kwartaal 2018 verder gewerkt aan een verdere verfijning en aanscherping van de probleemanalyse. Het blijkt niet eenvoudig om gezamenlijk tot een uniforme werkwijze te komen.

Bedrijfsvoering

In de bedrijfsvoering gaat de aandacht uit naar de aanbestedingen, het actualiseren van de Producten Diensten Catalogus (PDC), het optimaliseren van werkprocessen, aanpassen van de huisvesting, verbeteren van de organisatorische inrichting van de ICT en de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

- **Aanbestedingen:** de ODG gaat de procedures voor de aanbestedingen voor inhuur en diensten verder actualiseren zodat de rechtmatigheid op dit gebied duurzaam conform wet en regelgeving is.

- Actualiseren van de PDC: de PDC wordt jaarlijks geactualiseerd. De geactualiseerde PDC 2019 bespreken we in het VTH platform, alvorens deze dit najaar ter besluitvorming aan het bestuur wordt voorgelegd.
- Actualiseren werkprocessen: De accountants EY hebben in het najaar van 2017 de interim controle uitgevoerd. EY hebben een aanbeveling gedaan om de werkprocessen te actualiseren. Hiervoor is een projectgroep samengesteld die bezig is alle werkprocessen van HRM, Facilitair en Financiën te beschrijven. Dit onderwerp maakt onderdeel uit van het Verbeterplan.
- Inrichting ICT en AVG: Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Met deze AVG wordt bereikt dat vanaf 25 mei in de hele Europese Unie dezelfde privacywetgeving geldt. De ODG heeft een Functionaris Gegevensbeheer aangesteld die samen met een externe organisatie een beleidsnotitie opstelt voor het dagelijks- en het algemeen bestuur. De volgende aspecten komen door de AVG naar voren: bewustwording bij de medewerkers, het aanpassen van communicatie processen met onder andere de bevoegde gezagen.
- Huisvesting: na intensief overleg met de verhuurder is overeengekomen om het huurcontract met 4 jaar te verlengen waarbij na drie jaar wordt aangegeven of we nog een verlenging willen of niet. De verhuurder is verantwoordelijk voor vervanging van het dak en zal afgesproken aanpassingen in het klimaatsysteem doen. Ook zullen de toilet voorzieningen verbeterd worden in samenspraak met de verhuurder. Het nieuwe huurbedrag ligt excl. jaarlijkse indexatie, iets onder het huidige huurbedrag.

3. Financieel

Totaal beeld prognose 2018

In het onderstaande overzicht is de (gewijzigde) begroting 2018 weergegeven en de actuele prognose. Na de tabel voor de gedetailleerde toelichting op de verschillen. De genoemde bedragen in de tabellen zijn in € 1.000.

TOTAAL OVERZICHT	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
1.VTH taken, projecten en meerwerk	€ 10.727	€ 235	€ 10.962	€ 11.783	€ 820	N
2.Overhead	€ 5.050	€ -104	€ 4.945	€ 4.551	€ 393	V
3.Verbeterplan	€ 474	€ -	€ 474	€ 602	€ 128	N
4.Toelagen	€ 123	€ -	€ 123	€ 99	€ 23	V
5.Onvoorzien	€ 100	€ -	€ 100	€ -	€ 100	V
Totaal	€ 16.474	€ 131	€ 16.604	€ 17.035	€ 431	N
Baten						
6.Deelnemersbijdragen	€ 14.759	€ 202	€ 14.961	€ 14.961	€ -	
7.Projecten	€ 544	€ -	€ 544	€ 869	€ 325	V
8.Meerwerk	€ 116	€ -	€ 116	€ 369	€ 253	V
9.Toelagen	€ 123	€ -	€ 123	€ 99	€ 23	N
10.Overige inkomsten	€ 57	€ -	€ 57	€ 17	€ 40	N
Totaal	€ 15.599	€ 202	€ 15.800	€ 16.315	€ 515	V
Resultaat voor bestemming	€ -875	€ 71	€ -804	€ -720	€ 84	V
Reserves						
11.Reserve mutaties	€ 875	€ -71	€ 804	€ 804	€ -	
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ 84	€ 84	V
Voorgestelde reserve mutaties						
12.Reserve mutaties	€ -	€ -	€ -	€ -72	€ 72	N
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ 12	€ 12	V

Hoewel op dit moment de verwachte realisatie (onderaan de streep) in lijn met de begroting ligt, is zoals aangegeven, de ODG kwetsbaar voor financiële tegenvallers. De ODG kiest ervoor om geld vanuit de overhead naar het primaire proces te laten vloeien zodat daar voldoende capaciteit is de uitvoering van de jaaropdrachten. Deze herallocatie heeft gevolgen voor de snelheid van verbetering van de ondersteunende diensten. Met name IT in combinatie met de AVG vormt een risico.

1. VTH taken, projecten en meerwerk

VTH taken, projecten en meerwerk	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
Personeel primair proces	€ 10.171	€ -321	€ 9.850	€ 10.877	€ 1.028	N
Materiele kosten primair proces.	€ 556	€ 557	€ 1.113	€ 905	€ 208	V
Totaal	€ 10.727	€ 235	€ 10.962	€ 11.783	€ 820	N

Personeel primair proces

De personeelskosten primair proces omvatten de personeelskosten van de ingebrachte taken, de projecten en de meerwerkopdrachten. De personele lasten zijn € 1.028.000 hoger dan begroot door:

- Hogere kosten inhuur personeel van derden voor meerwerk en projecten € 570.000
- Hogere kosten uitvoering VTH taken € 458.000

Hogere kosten inhuur personeel t.b.v. meerwerk en projecten

De hogere kosten (€ 570.000) voor inhuur personeel voor meerwerk en projecten bestaan uit:

- € 250.000 hogere inhuur voor de uitvoering van de meerwerkopdrachten. In de eerste maanden van 2018 is de omvang van de getekende meerwerkopdrachten € 253.000 hoger dan begroot. Tegenover deze hogere kosten staan ook hogere opbrengsten;
- € 320.000 hogere inhuur, met name voor het project "Energiebesparing bij bedrijven". Bij het opstellen van de begroting was het plan van aanpak nog niet opgesteld. De kosten en opbrengsten zijn dan ook niet meegenomen in de begroting 2018. Vanaf januari 2018 is gestart met de uitvoering van dit plan. Tegenover deze kosten staan ook niet begrote opbrengsten van de Provincie en gemeenten.

Hogere kosten uitvoering VTH taken

De kosten voor de uitvoering van de VTH taken zijn €458.000 hoger dan begroot. Hiervoor zijn meerdere verklaringen te geven.

- Onze ambitie is om het werk zoveel mogelijk met vast personeel uit te voeren. Dit is goedkoper en daarmee houden we kennis vast in onze organisatie. Echter de krappe arbeidsmarkt zorgt ervoor dat we niet alle vacatures in kunnen vullen, met duurdere externe inhuur als gevolg.
- De productiviteit is over het geheel genomen nog niet op gewenst niveau. Dit hangt samen met:
 - Het gebruik van het zaakstelsel LOS kost nog relatief veel tijd en de beschikbare sturingsinformatie die uit het LOS komt kan nog een slag beter. Er is een verbeterprogramma gestart om het LOS beter aan te laten sluiten bij de van de gebruikers en medewerkers te trainen in het gebruik van het stelsel. Dit verbeterprogramma is dit jaar gestart en loopt door in 2019.
 - Wij hebben nog te maken met de na-ijleffecten van de onrust in 2017. Zo is in een jaar tijd nagenoeg het gehele management vernieuwd. Ook is er in het eerste kwartaal van 2018 nog sprake van enkele inactieve medewerkers als gevolg van verstoorde arbeidsverhoudingen. Deze situatie is zich langzaam aan het normaliseren.
- Uit de analyse van de voormalig directeur a.i. komt naar voren dat er vanaf de oprichting van de ODG er geen sprake is van een structureel evenwicht tussen de ingebrachte fte en de uit te voeren taken.

Materiele kosten primair proces

De materiele kosten primair proces zijn € 208.000 lager dan begroot. In de begroting is € 600.000 opgenomen voor de uitvoering van het programma LOS. Dit programma start in 2018 met een doorloop naar 2019. De kosten voor 2018 zijn vastgesteld op € 400.000. Het restant € 200.000 dient voor de dekking van de kosten in 2019. Bij de jaarrekening 2018 stellen wij het algemeen bestuur voor € 200.000 in de reserve VTH te storten.

2. Overhead

Overhead	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
Personeel overhead	€ 2.845	€ -16	€ 2.828	€ 2.503	€ 326	V
Materiele kosten overhead	€ 2.205	€ -88	€ 2.116	€ 2.049	€ 67	V
Totaal	€ 5.050	€ -104	€ 4.945	€ 4.551	€ 393	V

De overheadkosten betreffen de personele kosten van het management en de medewerkers bedrijfsvoering en de organisatiekosten.

Personele overhead

De lasten zijn € 326.000 lager dan begroot. De lagere personele kosten zijn het gevolg van een aantal niet ingevulde vacatures en een verwachte detacheringsofbrengst. In de begroting is voor de uitbreiding van de ondersteunende functies € 510.000 meegenomen, om de maatregelen uit het verbeterplan te borgen. In 2018 wordt het totale budget voor overhead ook gedeeltelijk hieraan besteed, een ander deel vloeit op dit moment naar het primair proces. De kosten van € 510.00 worden gedekt door een onttrekking uit de reserve Overhead.

Materiele kosten overhead

De materiele kosten overhead zijn € 67.000 lager dan begroot. Het verschil bestaat uit lagere huurkosten door aanpassing van het huurcontract. Lagere kapitaallasten voor het aanpassen van toiletten en het klimaat. In de begroting zijn hiervoor kapitaallasten meegenomen. De aanpassing van de toiletten en de klimaatbeheersing is niet in 2017 gerealiseerd en zal pas in het 2^e halfjaar 2018 plaatsvinden. De kapitaalslasten van deze investeringen doen zich voor het eerst voor in 2019.

3. Kosten Verbeterplan

Verbeterplan	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
Verbeterplan	€ 474	€ -	€ 474	€ 602	€ 128	N
Totaal	€ 474	€ -	€ 474	€ 602	€ 128	N

In de deelnemersbijdrage is € 474.000 opgenomen voor de dekking van de kosten Verbeterplan 2018. De kosten voor de uitvoering van het Verbeterplan zijn € 128.000 hoger dan begroot. In 2017 is er geld overgebleven. Dit geld zetten we in 2018 in. Bij de jaarrekening 2018 stellen wij voor de extra kosten ten laste van de reserve Verbeterplan te brengen die is opgebouwd als gevolg van het overschot in 2017.

4. Toelagen

Toelagen	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
Toelagen	€ 123	€ -	€ 123	€ 99	€ 23	V
Totaal	€ 123	€ -	€ 123	€ 99	€ 23	V

Conform de uitgangspunten in het Bedrijfsplan behouden medewerkers die zijn overgedragen van een deelnemer aan de ODG, hun recht op de vergoeding, horende bij uitloprangen en eventuele garantietoelagen. De kosten hiervan komen voor rekening van de betreffende deelnemer en zij hebben deze kosten dan ook (eerder) al in hun begroting opgenomen. Deze kosten zijn in 2018 lager omdat een aantal medewerkers, die onder deze regeling vallen, hun dienstverband bij de ODG hebben beëindigd. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten (zie onderdeel 6).

5. Onvoorzien

Onvoorzien	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Lasten						
Onvoorzien	€ 100	€ -	€ 100	€ -	€ 100	V
Totaal	€ 100	€ -	€ 100	€ -	€ 100	V

Voor de dekking van onvoorziene kosten is € 100.000 beschikbaar, hier staan momenteel nog geen onvoorziene kosten tegenover.

6.t/m 10. Opbrengsten

Baten	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Vershil	Voordeel Nadeel
Deelnemersbijdragen	€ 14.759	€ 202	€ 14.961	€ 14.961	€ -	
Projecten	€ 544	€ -	€ 544	€ 869	€ 325	V
Meerwerk	€ 116	€ -	€ 116	€ 369	€ 253	V
Toelagen	€ 123	€ -	€ 123	€ 99	€ 23	N
Overige inkomsten	€ 57	€ -	€ 57	€ 17	€ 40	N
Totale baten	€ 15.599	€ 202	€ 15.800	€ 16.315	€ 515	V

De opbrengsten zijn € 515.000 hoger dan begroot.

Deelnemersbijdragen

- In de deelnemersbijdragen is een bedrag van € 474.000 meegenomen voor de dekking van de kosten 2018 voor de uitvoering van Verbeterplan. Tegenover deze opbrengsten staan ook kosten die toegelicht zijn bij onderdeel 3.
- Van de gemeente Westerwolde is in 2018 eenmalig een bedrag van € 255.000 ontvangen voor de dekking van de frictiekosten.
- De reguliere deelnemersbijdrage is in totaal € 14.706.000.

Hogere opbrengsten projecten € 325.000

De hogere opbrengsten betreft voornamelijk de bijdragen van de Provincie en de gemeenten voor de uitvoering van het project "Energiebesparing bij bedrijven". De Provincie Groningen betaalt de kosten van fase 1 (brieven versturen aan bedrijven). Het vervolg van dit project heeft een cofinanciering met de gemeente, van 40% gemeenten en 60% van de provincie Groningen. Bij het opstellen van de begroting 2018 in 2016 waren de kosten en de opbrengsten van het plan van aanpak "Energiebesparing bij bedrijven " nog niet bekend. Dit plan is begin 2017 opgesteld.

Hogere opbrengsten meerwerk € 253.000

Met bevoegde gezagen zijn meerwerkcontracten getekend. De omvang van deze opdrachten valt hoger uit dan begroot. De begroting is behoudend opgesteld.

Lagere opbrengst te verhalen toelagen € 23.000

Betreft lagere in rekening gebrachte garantie toelagen bij diverse bevoegde gezagen. Tegenover deze lagere opbrengsten staan ook lagere kosten. Zie ook onderdeel 4. De reden van de lagere opbrengsten is dat een aantal medewerkers, die onder deze regeling vallen, hun dienstverband bij de ODG hebben beëindigd.

Lagere overige inkomsten € 40.000

In de begroting was rekening gehouden met een mogelijke bijdrage uit het A&O fonds ter bevordering van de mobiliteit van medewerkers. Op basis van de huidige stand van zaken, verwachten wij deze subsidie-inkomsten niet te realiseren.

11. Storting en onttrekking reserves

Reserves	Begroting 2018	Begrotings wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose
Onttrekkingen				
Kaderbrief	€ 365		€ 365	€ 365
Overhead	€ 510		€ 510	€ 510
Toevoegingen				
Frictiekosten Businesscases		€ -71	€ -71	€ -71
Totaal	€ 875	€ -71	€ 804	€ 804

De begrote onttrekkingen uit de reserves Kaderbrief en Overhead dienen voor de dekking van de in 2018 voor deze onderdelen gemaakte kosten. De toevoeging aan de reserve frictiekosten businesscases betreft een in 2018 van de gemeente Westerwolde ontvangen bedrag voor de dekking van de frictiekosten 2019. Het ontvangen bedrag van € 255.000 bestaat:

- € 184.000 frictiekosten 2018;
- € 71.000 frictiekosten 2019.

12. Voorgestelde reserve mutaties

Voorgestelde reservemutaties	Begroting 2018	Begrotingswijziging	Begroting 2018 na wijziging	Actuele prognose	Verschil	Voordeel Nadeel
Ontrekkingen						
Reserve Verbeterplan				€ 128	€ 128	V
Toevoegingen						
VTH systeem				€ -200	€ 200	N
Totaal				€ -72	€ 72	N

Op basis van deze voorjaarsnota verwachten wij bij de behandeling van de jaarrekening 2018 de volgende bestemmingsvoorstellen aan het algemeen bestuur voor te leggen:

Onttrekking reserve verbeterplan, dekking hogere kosten 2018	€ 128.000
Toevoeging reserve VTH systeem, dekking kosten 2019 verbeterprogramma LOS	€ 200.000

4. Begrotingswijzigingen

Voor 2018 spelen er een tweetal wijzigingen van de begroting.

1. Herimplementatie LOS
2. Businesscases
 1. Inbreng milieu- en wabotaken Slochteren
 2. Overdracht APV en Bijzondere wetten
 3. Terugname wabotaken Westerwolde

1. Herimplementatie LOS

Op 28 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur, na inbreng van de zienswijze van Raden en Staten, besloten om incidenteel € 600.000 beschikbaar te stellen voor de herimplementatie van LOS. Het geld wordt geïnvesteerd in de volgende activiteiten:

- Oprichten en inbedden van de beheerorganisatie;
- Optimalisatie van het LOS (verbeteren rapportages, processen, invoervelden);
- Extra administratieve ondersteuning in het primair proces;
- Verbeteren van de datakwaliteit;
- Scholing en training van medewerkers.

Lasten		2018	2019	2020	2021
Herimplementatie LOS	Materiele kosten primair proces	€ 600.000			
Totaal		€ 600.000	€ -	€ -	€ -

Baten		2018	2019	2020	2021
Deelnemersbijdrage	Alle deelnemers	€ 600.000	€ -	€ -	€ -
Totaal		€ 600.000	€ -	€ -	€ -

Saldo van baten en lasten		€ -	€ -	€ -	€ -
---------------------------	--	-----	-----	-----	-----

Reservemutaties		2018	2019	2020	2021
		€ -	€ -	€ -	€ -

Resultaat na bestemming		€ -	€ -	€ -	€ -
-------------------------	--	-----	-----	-----	-----

2. Businesscases

Het takenpakket van de Omgevingsdienst is met ingang van 1 januari 2018 gewijzigd:

1. met de fusie van Midden-Groningen zijn de milieu- en wabotaken van de voormalige gemeente Slochteren ingebracht in de ODG.
2. de taken op het dit gebied van APV en bijzondere wetten worden niet meer door de ODG uitgevoerd.
3. de nieuwe gemeente Westerwolde voert zelf de wabo-taken uit. Deze waren door de voormalige gemeenten Vlagtwedde en Bellingwedde belegd bij de ODG.

Voor de drie wijzigingen zijn businesscases opgesteld. Op 22 september 2017 en respectievelijk 1 december 2017 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de afwikkeling van de financiële, personele en organisatorische gevolgen van de businesscases. Zij heeft daarbij tevens besloten de financiële effecten te verwerken in de voorjaarnota 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2022.

De financiële effecten zijn als volgt:

Lasten		2018	2019	2020	2021
1 BC Slochteren	Hogere uitvoeringslasten	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000
2 BC APV en bijzondere wetten	Lagere uitvoeringslasten	€ -653.000	€ -653.000	€ -653.000	€ -653.000
3 BC Westerwolde	Lagere uitvoeringslasten	€ -458.000	€ -458.000	€ -458.000	€ -458.000
	Frictiekosten Westerwolde	€ 184.000	€ 71.000		
Totaal		€ -469.000	€ -582.000	€ -653.000	€ -653.000

Baten		2018	2019	2020	2021
1 BC Slochteren	Hogere deelnemersbijdrage Midden-Groningen	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000
2 BC APV en bijzondere wetten	Lagere deelnemersbijdrage Midden-Groningen	€ -198.000	€ -198.000	€ -198.000	€ -198.000
	Lagere deelnemersbijdrage Stadskanaal	€ -190.000	€ -190.000	€ -190.000	€ -190.000
	Lagere deelnemersbijdrage Westerwolde	€ -135.000	€ -135.000	€ -135.000	€ -135.000
	Lagere deelnemersbijdrage De Marne	€ -130.000	€ -130.000	€ -130.000	€ -130.000
3 BC Westerwolde	Lagere deelnemersbijdrage Westerwolde	€ -458.000	€ -458.000	€ -458.000	€ -458.000
	Bijdrage frictiekosten	€ 255.000			
Totaal		€ -398.000	€ -653.000	€ -653.000	€ -653.000

Saldo van baten en lasten	€ 71.000	€ -71.000	€ -	€ -
---------------------------	----------	-----------	-----	-----

Reservemutaties		2018	2019	2020	2021
3 BC Westerwolde	Bijdrage frictiekosten Westerwolde	€ 71.000	€ -71.000	€ -	€ -

Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -
-------------------------	-----	-----	-----	-----

Ten opzichte van de bedragen die zijn genoemd bij vaststelling van de businesscase is er één aanpassing. In de businesscase APV en bijzondere wetten staat dat Haren € 6.000 lagere deelnemersbijdrage betaalt, omdat zij met ingang van 2018 zelf toezicht op drank en horeca moet regelen. Na besluitvorming omtrent de businesscases in het Algemeen Bestuur, is vast komen te staan dat deze inzet niet betaald is uit de reguliere deelnemersbijdrage, maar uit een meerwerkopdracht. Met de gemeente Haren is afgesproken om de deelnemersbijdrage op het niveau van voor de businesscase te behouden.

Wijziging van de begroting zonder zienswijze

- In artikel 33, lid 8 van de bestaande GR is bepaald dat een wijziging van de begroting voor een zienswijzprocedure moet worden voorgelegd aan Raden en Staten.
- In de nieuwe (concept) GR is deze tekst gewijzigd. Hierbij is in artikel 32, lid 8 bepaald dat een zienswijzprocedure niet hoeft te worden doorlopen als een opdracht van één of meerdere deelnemers aan de wijziging van de begroting ten grondslag ligt.
- Gelet op de bepaling in de nieuwe GR en het feit dat de businesscases op 1 december 2017 unaniem zijn vastgesteld door de leden van het AB en omdat het niet tot wijziging van de bijdrage voor de overige deelnemers leidt, wordt voorgesteld om af te zien van een zienswijzprocedure.

Bijlage 1: Stand van de reserves

In het onderstaande overzicht zijn ook de mutaties opgenomen waarover het algemeen bestuur nog een besluit moet nemen bij de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	606	-		606
Bestemmingsreserves				
Reserve Aardbevingen EV	122	-		122
Reserve maatregelen Verbeterplan	154			154
Reserve Overhead	742	-	510	232
Reserve Kaderbrief 2018	415	-	365	50
Reserve frictiekosten		71		71
	1.433	71	875	629
Totaal reserves voor voorgestelde mutaties	2.039	71	875	1.235
Voorgestelde mutaties				
Reserve VTH systeem		200		200
Reserve maatregelen Verbeterplan			128	-128
	-	200	128	72
		-	-	-
Totaal reserves na mutaties	2.039	271	1.003	1.307

Reserve Aardbevingen / Externe Veiligheid

Voor de dekking van de onderzoekskosten aardbevingen in het kader van externe Veiligheid.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 25 november 2016 is besloten dit bedrag beschikbaar te stellen voor het Projectplan EV en aardbevingen.

Reserve Maatregelen Verbeterplan

Voor de dekking van de kosten gerelateerd aan het Verbeterplan 2018. De ODG stelt bij de behandeling van de rekening 2018 het AB voor € 128.000 te onttrekken. Na deze onttrekking is de hoogte van de reserve € 26.000.

Reserve Overhead 2017/2018.

Voor de dekking van de incidentele kosten voor het versterken van de ondersteunende functies teneinde te zorgen dat de maatregelen uit het verbeterplan structureel worden geborgd. Bij de vaststelling van de begroting 2018 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de onttrekking van € 510.000 ter dekking van de kosten in 2018 voor de versterking van de ondersteunende functies.

Reserve Kaderbrief 2018

Voor de dekking van de in de Kaderbrief 2018 opgenomen incidentele kosten (€ 365.000) die vervolgens zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2018. De in de kaderbrief opgenomen kosten worden hieronder in het kort toegelicht:

Lasten:

- Mobiliteit € 280.000. De kosten die samenhangen met mobiliteit zijn tot 2018 niet opgenomen in de begroting van de ODG. In het Verbeterplan is ook geen post frictiekosten opgenomen. Het doel van de mobiliteit is de medewerkers gemotiveerd en duurzaam inzetbaar te houden.
- Nieuw zakensysteem LOS € 45.000 voor het ontwikkelen van een nieuwe functie die nodig is om te groeien naar een beheersmatige situatie. Vanaf 2018 neemt de ODG hiervoor € 45.000 in de begroting op. De RUD Drenthe neemt hetzelfde bedrag op;
- Wet Natuurbescherming € 15.000. Met de nieuwe Wet Natuurbescherming krijgen provincies, gemeenten en omgevingsdiensten een grotere rol bij de uitvoering van natuurwetgeving en – beleid. Dit vraagt in 2018 om extra scholing van onze medewerkers;
- Omgevingswet € 50.000. De omgevingswet zal een grote impact hebben op het hieraan gekoppelde ICT vraagstuk. De exacte financiële consequenties zijn op dit moment nog niet te overzien. Het project dat volgend jaar wordt opgestart zal hier meer duidelijk in verschaffen. Op de begroting 2018 wordt een bedrag gereserveerd van € 50.000;
- Risico gestuurd toetsen Milieu € 25.000. In 2018 gaan we onderzoeken of deze systematiek kan worden ontwikkeld en toegepast.

Baten

- Subsidie A&O fonds aanvragen voor mobiliteit € 50.000.

